

Reglament Pressupostos
Participatius

Índex

Preàmbul

Article 1. Objecte

Article 2. Condicions que han de garantir les propostes

Article 3. Participació de la ciutadania

Article 4. Acceptació de propostes

Article 5. Votació de les propostes

Article 6. Procediment per prioritzar les propostes

Article 7. Òrgans del procés

Article 8. Desenvolupament del procés

Article 9. Calendari dels pressupostos participatius

Preàmbul

I

Un pressupost participatiu és una eina de participació i gestió del poble mitjançant la qual la ciutadania pot decidir sobre el destí d'una part preestablerta dels recursos municipals. Aquesta eina permet que la ciutadania incideixi directament en els pressupostos públics. El pressupost ordena de forma eficient els recursos econòmics de què disposa el municipi, així com les despeses que es deriven de l'execució de les competències de l'ajuntament en funció de les directrius principals que el defineixen. D'aquesta manera, el pressupost municipal marca quines són les prioritats de cada exercici i quins són els recursos econòmics que es destinen a cada actuació. A més, possibilita un mecanisme efectiu de diagnòstic de necessitats socials i de proposta de solucions enfocades al bé comú.

Aquesta iniciativa representa un pas endavant en la tasca desenvolupada per l'Ajuntament de Vallirana en la línia del govern obert, la transparència, la participació i la col·laboració entre consistori i ciutadania. Per això, es veu necessari obrir les decisions municipals al conjunt dels veïns i veïnes de Vallirana.

II

L'Ajuntament de Vallirana inicia un projecte innovador en l'àmbit de la participació ciutadana: un pressupost participatiu amb el qual els ciutadans i ciutadanes podran proposar, debatre i decidir el destí d'una part de la partida d'inversions del pressupost municipal. El pressupost municipal és una de les eines més importants que té l'Ajuntament per donar resposta a les necessitats del municipi i de la seva ciutadania. La partida d'inversions permet desenvolupar actuacions de ciutat que poden incidir sobre l'espai públic, l'urbanisme, equipaments o la mobilitat. Així, tot el seguit de dissenys, eines, sessions i debats que es detallen en aquest programa, provenen d'una visió participativa per a incorporar els interessos col·lectius, i d'una voluntat política ubicada en un escenari local que contribueix a una tendència global d'enfortiment i evolució de la democràcia.

III

L'objectiu principal dels Pressupostos participatius és implicar la ciutadania en la presa de decisions sobre el destí d'una part dels recursos públics mitjançant un sistema reglat de participació. Altres objectius són:

- a) Fomentar la **participació directa** mitjançant un procés inclusiu que arribi a tota la ciutadania.
- b) Conèixer les **necessitats de la població** i afavorir el debat col·lectiu per prioritzar-les.
- c) Planificar la despesa municipal el màxim d'ajustada a les **prioritats ciutadanes**.
- d) Generar **transparència** en la gestió municipal.
- e) Generar la **reflexió activa** i la solidaritat entre els veïns i veïnes.

Article 1. Objecte

1. L'objecte del present Reglament és regular el Procés de Pressupostos Participatius, com una eina amb la qual la ciutadania decideix a què va destinada una part dels recursos públics. Regularment es revisarà amb la Comissió de Pressupostos Participatius, i es faran les modificacions que es creguin convenientes en funció de les experiències adquirides amb la pràctica. Segueix uns principis bàsics:

- a) Auto-reglamentat
- b) Vinculant
- c) Deliberatiu
- d) Flexible i revisable
- e) Amb un sistema de seguiment i control social

Article 2. Condicions que han de garantir les propostes

1. Els projectes hauran de ser, preferiblement, inversions. Es considera inversió tot allò susceptible de ser una despesa feta sobre béns mobles i immobles que sigui necessària per al funcionament dels serveis públics locals i tingui una vida útil superior a un any. Han de ser iniciatives concretes que es puguin valorar econòmicament. Així doncs, les propostes hauran de complir les següents condicions:

- a) Que sigui un projecte de competència municipal
- b) Preferiblement, que no contradigui els plans aprovats
- c) Que sigui realitzable i viable tècnicament
- d) Que sigui viable econòmicament, dins la partida pressupostària aprovada pel Ple municipal
- e) Que respecti el marc jurídic-legal existent
- f) Que no representi costos addicionals en futurs pressupostos, tret del manteniment ordinari
- g) Que doni resposta a una necessitat col·lectiva
- h) Que sigui èticament aplicable. Es descartaran aquells que proposin exclusió, rebuig o insostenibilitat. S'entén per accions insostenibles, aquelles accions que comprometen les possibilitats i necessitats de desenvolupament de les generacions presents i futures; i s'entén per exclusió aquelles accions que excloguin socialment a un sector de la població
- i) Que sigui un projecte o servei que no s'estigui oferint ja al mateix barri on es sol·licita

Article 3. Participació de la ciutadania

1. Cada veí/na i cada Entitat podrà fer una proposta de projecte per ser incorporat a la despesa del pressupost municipal.

2. Les propostes podran ser recollides a través de qualsevol dels següents mecanismes:

- a. Omplint el Full de Propostes que hi haurà disponible a les oficines municipals i al web municipal, mitjançant instància o E-tram.
 - b. Es faran sessions públiques i/o tallers per explicar el projecte.
 - c. Mitjançant l'enllaç directe per a fer les propostes amb l'E-tram a través de l'espai habilitat al web municipal per als pressupostos participatius.
 - d. A través de la plataforma digital, en un espai habilitat al web municipal.
- Tots els mecanismes seran redireccionats a la plataforma digital per a centralitzar la informació.

3. Les propostes hauran de venir identificades per la persona que l'ha formalitzat, amb uns camps que s'hauran de complir:

- Nom de la persona/ entitat
- Edat
- DNI/ CIF
- Barri de residència
- Adreça de correu electrònic i telèfon
- Àmbit de la proposta (Salut, Educació, Ocupació, Esport, Lleure, Cultura, Mobilitat, Altres) (opcional)
- Cost aproximat de la proposta (opcional)
- Títol de la proposta (15 paraules)
- Descripció de la proposta(500 paraules)

L'Ajuntament podrà verificar l'autenticitat de la proposta.

4. Totes les propostes acceptades es faran públiques a la pàgina web, dins de l'apartat de Participació Ciutadana>Pressupostos Participatius.

5. Si la proposta no inclou una estimació econòmica del cost, o bé hi ha dubtes sobre la xifra proposada, l'equip tècnic s'encarregarà d'elaborar un informe que faci una valoració econòmica del cost del projecte en qüestió.

Article 4. Acceptació de propostes

1. L'equip tècnic de l'Ajuntament analitzarà totes les propostes recollides, les agruparà per àmbits temàtics i similituds i revisarà que compleixin els criteris establerts, declinant aquelles que no compleixin amb l'article 2 d'aquest reglament.

2. Una vegada realitzat el filtre tècnic, la Comissió de Pressupostos Participatius validarà i aprovarà el llistat definitiu de propostes finalistes. Tant les propostes denegades com les acceptades, es publicaran al web municipal de Vallirana i a altres mitjans que es considerin oportuns, amb els corresponents arguments tècnics que expliquin la raó de la seva acceptació o declinació.

3. Una vegada completada la relació de propostes acceptades, es configurarà un Quadern de Propostes, que estarà disponible al web municipal i es posarà a disposició dels veïns/es de Vallirana per tal que puguin saber quines propostes es poden votar.

Article 5. Presentació de les propostes

La presentació de les propostes es faran en un acte públic obert a la ciutadania.

Article 6. Votació de les propostes

1. Podran votar tots els veïns/nes majors de 16 anys.

2. La prioritització de les propostes es farà d'acord amb la votació popular d'entre totes les que s'hagin inclòs en el Quadern de Propostes.

3. Depenent del nombre de propostes s'establirà la possibilitat de votar-ne més d'una.

4. La votació serà individual i tots els vots tindran el mateix valor.

5. La votació podrà ser presencial, electrònica o mixta. Des de l'Ajuntament es facilitarà l'accés a equips informàtics i es donarà suport als veïns per a que tothom pugui exercir el seu dret a vot.

6. El resultat de les votacions es farà públic a la pàgina web i en un acte públic obert a la ciutadania.

Article 7. Procediment per prioritzar les propostes

1. Se seleccionaran les propostes que hagin obtingut una major puntuació fins a exhaurir el pressupost existent.

2. A partir d'aquí, la Comissió de Pressupostos Participatius, en cas que existeixi algun conflicte contradicció en l'aplicació dels criteris de prioritització, serà l'òrgan competent per resoldre'l de la manera que consideri més apropiada.

Article 8. Òrgans del procés

1. La Comissió de Pressupostos Participatius és l'òrgan consultiu i de participació del municipi. Està format per:

- a) L'Alcalde/a o persona a qui delegui la presidència de la Comissió
- b) El/la Regidor/a de Participació
- c) El/la Regidor/a de Cultura i Esports
- d) Un representant de cada grup municipal
- e) Dos representants d'entitats del poble
- f) Quatre ciutadans a títol individual
- g) El/la tècnic/a de participació, que tindrà veu però no vot.
- h) La durada de la Comissió serà anual.

2. Aquest òrgan pren un paper important, incidint en les fases i actuant com a responsable de seguiment del procés:

- a) És l'encarregat de crear i vetllar pel Reglament de Pressupostos Participatius.
- b) També validarà i aprovarà el Quadern de propostes, una vegada que l'equip tècnic hagi revisat la viabilitat de les propostes.
- c) Després de les votacions, validarà i certificarà els resultats de la votació ciutadana i determinarà les propostes guanyadores.
- d) S'encarregarà de dur a terme l'avaluació dels pressupostos participatius per tal d'extreure'n conclusions i presentar les possibles modificacions del present reglament en cas de ser necessari.
- e) En cas d'existir la necessitat de modificar el present reglament, caldrà, en últim terme, l'aprovació de l'òrgan corresponent.

Article 9. Desenvolupament del procés

1. Fase 1. Campanya informativa i presentació i recollida de propostes

En aquesta fase, es presenta públicament el procés de Pressupostos Participatius, i s'inicia la campanya informativa per difondre els seus objectius i els canals de participació entre la ciutadania, sempre amb la col·laboració de la Comissió de Pressupostos Participatius. La campanya de difusió inclou reunions informatives, díptics, cartells, banderoles, punts d'informació itinerants als diferents espais públics i una secció pròpia al web municipal.

Paral·lelament, es desenvolupa el període de recollida de propostes generades per la ciutadania del municipi. Les propostes s'han de consignar en una fitxa formulari disponible en paper i en format digital, que conté els camps previstos a l'article 3.3 del present reglament.

2. Fase 2. Valoració tècnica de les propostes

En aquesta fase, en primer lloc, l'equip tècnic de l'Ajuntament de Vallirana recull, filtra, valida i organitza per temàtiques les propostes individuals presentades per la ciutadania, a partir dels criteris establerts a l'article 2 del present reglament.

En segon lloc es presenta la pre-selecció a la Comissió de Pressupostos Participatius, que aprovarà o modificarà el que cregui convenient de la valoració tècnica, i en cas de veure-ho necessari, podrà programar tallers valoratius amb la ciutadania per acabar de consensuar l'acceptació o declinació dels projectes proposats.

3. Fase 3. Votació de propostes

En aquesta fase, es presenten públicament les propostes finalistes, i es desenvolupa el període

de votació de propostes per part de tota la ciutadania. Es pot votar una o dues propostes per persona, i es realitza mitjançant una butlleta disponible en paper i en format digital. La butlleta es pot presentar a l'OAC de l'Ajuntament, a un dels espais habilitats expressament per al procés de Pressupostos participatius, o per via telemàtica a través del web i l'app habilitada expressament per al procés de Pressupostos participatius. La informació sobre els dies, horaris i ubicació de la urna de votacions s'ha de publicar, com a mínim, al web municipal i al web de Pressupostos Participatius, així com al Tauler d'Anuncis de l'Ajuntament. Un cop s'hagi produït l'escrutini, la Comissió de Pressupostos Participatius selecciona les propostes guanyadores en funció dels resultats obtinguts i fins a esgotar el pressupost disponible. En el cas de que hi hagi un romanent, es destinarà a ajuts per a Serveis Socials.

4. Fase 4. Recollida de resultats i presentació dels mateixos

La Comissió de Pressupostos Participatius valida la memòria final del procés duta a terme per l'equip tècnic de l'Ajuntament, que s'ha de publicar al web municipal. Les propostes definitives també es presentaran en un acte públic, obert a la ciutadania.

5. Fase 5. Avaluació del procés

En aquest punt, es desenvolupen Tallers de Debat per tal que la ciutadania reflexioni sobre tot el procés dels Pressupostos Participatius, i analitzi els aspectes que es poden millorar de cara a propers processos. També la Comissió de Pressupostos Participatius ha de reunir-se per avaluar tot el procés.

6. Fase 6. Execució dels projectes guanyadors

S'ha d'implantar el total dels projectes guanyadors, resultat dels Pressupostos Participatius dins l'exercici, sempre que sigui possible.

Article 10. Calendari dels pressupostos participatius

1. Partida pressupostària: la partida pressupostària es definirà en l'aprovació dels pressupostos al Ple municipal.

2. Recull de propostes i actuacions: durant el mes de febrer es farà el recull de les propostes, concretament entre l'11 i el 25 de febrer.

3. Valoració tècnica de propostes: Durant el període comprès entre el 26 de febrer i el 20 de març l'equip tècnic de l'Ajuntament, juntament amb la Comissió de Pressupostos Participatius, valoraran les propostes recollides per tal de declinar-les o acceptar-les i, en aquest últim cas, incloure-les al Quadern de Propostes.

4. Votació: La votació tindrà lloc en el període comprès entre el 22 de març i el 7 d'abril, ambdós inclosos.

5. Resolució i prioritització de propostes: finalment i durant el període comprès entre el 8 d'abril i el 12 resoldre i presentar els resultats.